

Notes breus

DIMISSIONS

El senyor Indaleci Prieto, ministre del govern provisional de la República, ha cregut del cas explicar la raó per la qual tingué d'encarregar-se de la cartera de Finances, ha volgut justificar els motius que l'han obligat a prendre l'extrema resolució d'augmentar la circulació fiduciària i ha tingut a bé de manifestar els seus propòsits d'abandonar el càrrec.

La situació del ministre és delicada. Cap departament no es troba tan compromès com el seu. La baixa de la pesseta, la depreciació constant dels valors, i la poca possibilitat que hi ha de què les mesures adoptades puguin refer coratjosament i ràpidament la crítica situació actual serien, en altres temps, motius sobers, per deixar el lloc a qui amb noves suggestions provés de produir una reacció bur-sàtil, un millorament financer.

Ara, però, el ministre no pot desistir, com no hauria pogut dimitir el seu company senyor Maura, si hagués intentat fer-ho, el dia que la claror de les flames i la lletjor del fum s'escamparen per Madrid.

El govern, pel seu caràcter provisional, és una Junta Revolucionària que ha de donar compte, en conjunt, de la seva obra, al poble. No hi fa res que els homes que s'encarregaren del mandat popular es distribuïxin la tasca llur per ministeris o departaments. La missió d'ells és convertir, per mitjà de les Constituents, l'acció revolucionària, en una institució de govern, justa i democràtica i han de prescindir de les noses que els entretanquin.

Solament quan les Constituents hagin estructurat les regles jurídiques que han de regular la vida de la República, i s'hagin nomenat els homes responsables que hauran d'exercir el poder executiu, serà hora d'exigir en tots els casos i per totes les qüestions, les solucions adequades. Abans, no, car la interinitat del període embrolla els factors del problema i es fa difícil de destriar les causes merament internes, de les que econòmicament i socialment són comunes als altres països.

XELX

Els enemics

Quan un dia de felicitat recordança van dibuixar-se perspectives de veritable justícia i equitat en la pantalla política del país, tots els ciutadans conscients obrírem el cor a l'esperança. La República, assolida gràcies a un comú esforç, venia auriolada d'un nimbe de civilitat que deixava astorat el món a l'ensens que sentaba càtedra d'equanimitat davant els que creien que una transformació estatal sols podia fer-se per la violència.

Han passat uns dies i hem pogut paladejar el gaudi d'un triomf sols entelat pels darrers successos provocats per la reacció monàrquica. Però avui, que el nou règim de llibertat va consolidant-se, veiem amb temença que els mateixos reaccionaris que ahir es pronunciaren de manera violenta, actualment treballen a l'ombra i tracten de legalitzar la seva posició obstructionista sota la matització política d'un republicanisme circumstancial.

A tal fi mobilitzen els seus corifeus provincials: són aquests els antics cacics que ens recorden els atropells d'una monarquia eixorca que ofegava els nostres sentiments ciutadans. No ens cal citar noms perquè de tots són prou coneguts. Sols demanem als autèntics republicans, als homes de cons-

ciència desperta que per a aconseguir els seus ideals han sofert fam i sed de justícia, que sàpiguen combatre els intrusos que moguts per l'afany de no perdre les posicions conquerides per l'intriga, volen entronitzar-se de nou en la vida política de cada poble.

La República obre els braços a tothom; del més alt fins al més baix. En ella hi tenen cabuda tots els ciutadans honestos, però també fa reserves en admetre els que mercadejant en la política, volen amparar-se sota la seva bandera liberal per a continuar la tasca in-noble d'avantposar els interessos egoistes d'un personatge influent als de tota una col·lectivitat.

L'adecentament del país serà un fet si tots els homes de bona voluntat s'imposen l'obligació precisa i ineludible de sanejar l'ambient procurant bandejar als que emprant procediments antics pretenen implantar el feudalisme disfressat amb un barnís liberal. Aquests individus cal conèixer-los i fins senyalar-los amb el dit perquè la seva obra quedi mancada d'eficàcia. Si així ho fem és el millor servei que podríem prestar a la República, avui més que mai cercada d'enemics.

J. B.

ECOS

ECOS D'ANAR PER CASA

Ara, en lloc de sortir cada setmana, amb habillament dominical, ho farem cada dia, més democràtics, amb la inevitable manca de retòrica que imposa l'urgent necessitat quotidiana, més senzills, més d'anar per casa.

Si. Més d'anar per casa. I no torno enrera aquesta forma d'expressió. Perquè l'anar per casa s'ha dignificat molt d'uns anys ençà. Anar per casa volia dir abans anar una mica penjim penjam, sense compte i sense cura particular de l'elegància. Hi havia unes idees del carrer i unes idees casolanes. I, naturalment, sempre amb lamentable perjudici d'aquestes darreres.

Tot això canvia. Primer és l'art el que s'insinua inefablement i s'installa per les taules i les parets. Sempre l'art és laura suau que no

arriba a inflar les veles dels temps nous, però que precedeix a tots els altres vents de l'època. Així ens trobem rodejats un dia de l'art d'anar per casa. Que és com una integració de les nostres tendències més pregones.

I perquè no hi haurà d'haver — i sembla que n'hi hagi símptomes — una Filosofia, una Política, una Economia del mateix to? Es diuen encara tantes coses al carrer que no serveixen a casa! El dia que totes aquestes coses entrin senzilles, estrictes, modernes, dintre de la llar, la Pàtria estarà salvada.

Boníc és el clavell dintre del búcar. Amable la tassa de te sota el cercle lluminós de la pantalla. Però potser ho és més un bell concepte o la presió d'una mà amiga. I millor que res si podem tenir junts sota la llum, el clavell i la tassa de te, el concepte i la mà amiga.

GESTUS

Improvisacions

En l'àpat que el Centre de Lectura dedicà a Marcellí Domingo el prop passat diumenge a la nit, hom hi pogué constatar l'extraordinària facultat d'adaptació de determinats elements més o menys decoratius.

L'experiència feta, confirma plenament la discutida llei de l'atavisme: Els homes que en els nostres temps figuren en tots els àpats dedicats a les persones que exerceixen càrrec de govern i que poden influir en el fall favorable d'un expedient de frau o en què es concedeixin permisos d'exportació quan sien necessaris, són els hereus directes d'aquells reusenes que durant la guerra de successió tenien, com Jano, dues cares per tal de millor somriure simultàniament als austriacs i als borbons.

Jo trobo, però, que els nostres adaptables es precipiten, puix que la República és encara tan jove, que ni pot atorgar mercès ni és tolerable que hi hagi qui pretengui pervertir-la.

Quan contemplo determinats senyors — fins ara de tot n'hem dit senyors; veurem si d'aquí en avant podrem elevar-los a la categoria de ciutadans — fent la rialleta als homes preeminents de l'actual situació, no puc evitar que em vingui a la memòria una frase, que s'ha fet popular, d'una comèdia de Rossinyol.

A un pobre home, recentment casat, li diuen que la dona l'enganya. Ell, en el comble del desesper, veu brillar un moment el dubte, i diu, compungit:

—No pot ésser tan aviat!

Si el senyor Bau, de Tortosa, ex-capdancer de la Unió Patriòtica, a les contrades tarragonines, tingués coneixement dels homes que homenatjaren el president de la Generalitat de Catalunya, i dels que abans d'ahir s'assentaren al volt de la taula on un dels més destacats membres del govern provisional de la República rebé l'adhesió dels reusenes, representants de les nostres activitats socials, també exclamaria, posant-se les mans al cap:

—No pot ésser tan aviat!

IGNOT

“FOMENT” FOU SOSPE
PER LA DICTADURA